

НАБЛЮДЕНИЕ НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ, ЮЛИ 2011 ГОДИНА

През юли 2011 г. общият показател „доверие на потребителите” се покачва с 1.3 пункта (фиг. 1), което се дължи изцяло на повишеното доверие на градското население с 1.9 пункта. При населението в селата показателят бележи спад от 0.5 пункта.

Последната анкета показва намаляване на негативизма в оценките на потребителите по отношение на настоящото развитие на общата икономическа ситуация в страната през последните дванадесет месеца (фиг. 2).

По-благоприятни в сравнение с три месеца по-рано са и оценките на потребителите по отношение на изменението на потребителските цени през последните дванадесет месеца. Традиционно мненията са, че цените са се повишили, но усещанията на потребителите за „повишение“ са по-слаби в сравнение с изразените мнения през април т.г. (фиг. 3). „По-слаби“ са и инфлационните очаквания за следващите дванадесет месеца (фиг. 4).

По отношение на безработицата в страната през следващите дванадесет месеца песимизмът също намалява. Очакванията се изместват към по-умерените оценки - от „рязко ще се увеличи” към „слабо ще се увеличи” или „ще остане на същото ниво“, като балансвият показател се понижава с 6.5 пункта (фиг. 5).

Очакванията на потребителите за развитието на общата икономическа ситуация в страната през следващите дванадесет месеца обаче като цяло са по-неблагоприятни в сравнение с изразените мнения преди три месеца (фиг. 6).

По отношение на собствените си финанси потребителите остават песимисти (фиг. 7). Макар през юли населението в селата да подобрява оценката си за състоянието на бюджета на домакинството с един пункт, това не може да компенсира влошаването на показателя от 10.2 пункта, регистрирано при предходната анкета (през април 2011 г.). При финансите на градските домакинства влошаването е постепенно и плавно - средно с 1.4 пункта на тримесечие от октомври м.г. насам.

Лекото подобрене на някои показатели като оценка на настоящата икономическа ситуация в страната в контекста „подходяща - неподходяща за спестяване” (фиг. 8) или намерения за покупки на предмети с дълготрайна употреба¹ през следващите дванадесет месеца се дължи изцяло на градското население.

¹ При коментара на отговорите относно покупките (разходите) трябва да се има предвид, че въпросите се задават тримесечно, макар че тези покупки (разходи) се извършват от потребителите през по-голям период от време. Ето защо е нормално преобладаващите стойности на балансите на мненията да са трайно разположени в отрицателната зона на графиките, но значение за икономическия анализ има посоката на движение на балансите на мненията като индикатори за положителна или отрицателна промяна.

Методологични бележки

Изследването е част от хармонизираната програма на Европейския съюз за наблюдения на бизнес тенденциите и наблюдение на потребителите и е представително за населението на 16 и повече години.

Обект на изследването са лицата на 16 и повече години, методът на подбор - случаен, гнездови и пропорционален на населението по райони, в т.ч. селско/градско население (153 гнезда с по 8 лица в гнездо). Методът на анкетиране е интервю - лице в лице. Анкетата съдържа стандартизирани въпроси, свързани с финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната, инфлацията, безработицата, спестяванията, намеренията за извършване на основни разходи за предмети с дълготрайна употреба и покупка на жилище или кола. Предлаганите варианти на отговор създават възможност за степенуването им от оптимистични през неутрални към песимистични. Балансът на мненията се получава като разлика между относителните дялове на положителните и относителните дялове на негативните мнения със следната особеност: на силно положителното и силно негативното мнение се дава коефициент 1, а на по-умерено положителните и по-умерено негативните мнения - коефициент 0.5.

С резултатите от наблюденията се цели да се улови посоката на изменение на изследваните променливи, в т.ч. в „нивото на доверие“ на потребителите, което от своя страна дава възможност да се изследват тенденциите в развитието на общественото мнение по основни икономически процеси и явления.

Показателят „доверие на потребителите“ е средна аритметична на балансите на очакванията за развитието през следващите дванадесет месеца на: финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната, спестяванията на домакинствата и безработицата, като последният баланс се взема с обратен знак.

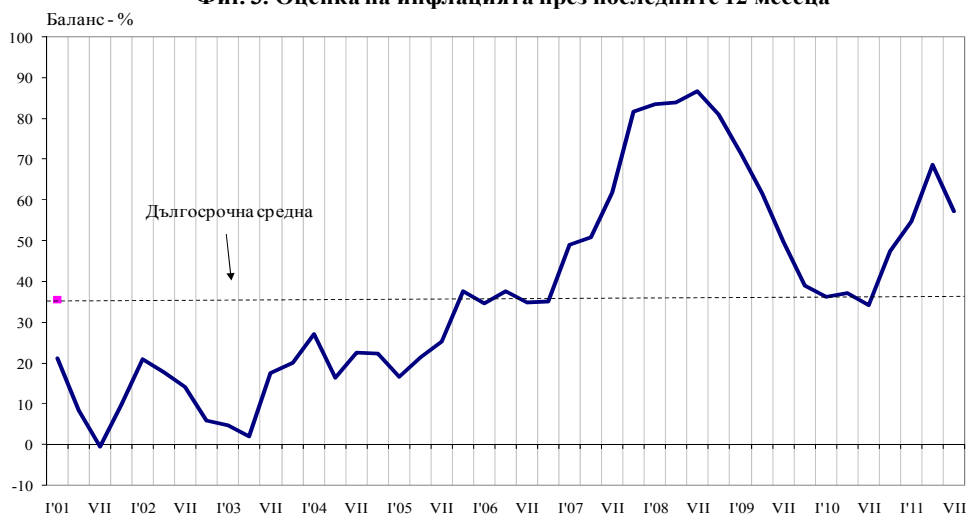
Фиг. 1. Показател на доверието на потребителите

Фиг. 2. Оценка на общата икономическа ситуация през последните 12 месеца

Фиг. 3. Оценка на инфлацията през последните 12 месеца

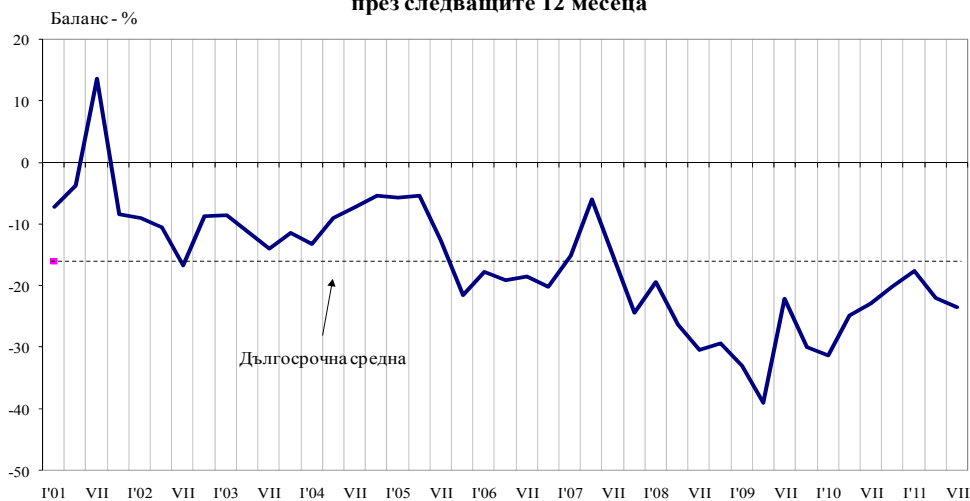
Фиг. 4. Инфлационни очаквания за следващите 12 месеца

Фиг. 5. Очаквания за безработицата през следващите 12 месеца

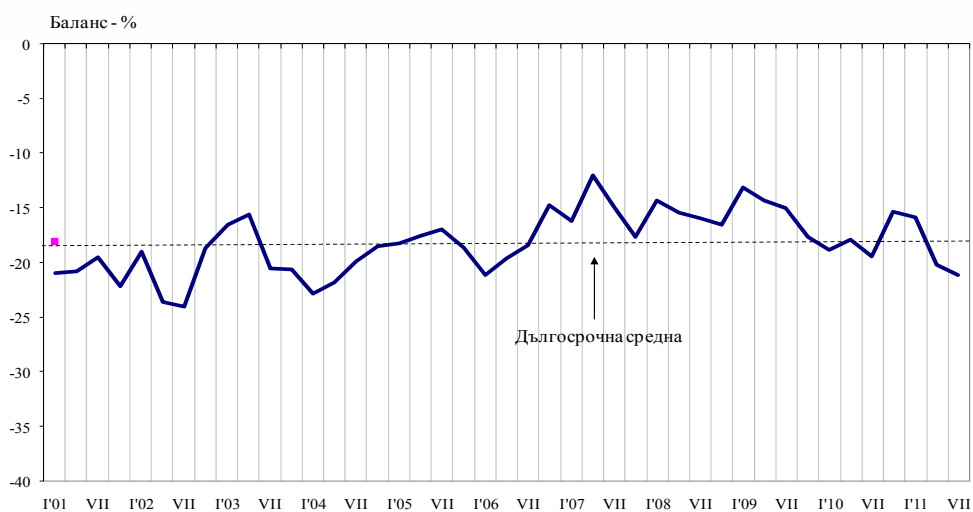

Фиг. 6. Очаквания за общата икономическа ситуация през следващите 12 месеца

Фиг. 7. Настоящо състояние на бюджета на домакинствата

Фиг. 8. Спестявания/обща икономическа ситуация - настояща ситуация

